

ΜΗΧΑΛΙΝΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ (ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Βόλος, 13 Μαΐου.

Ἐρώτησα πολλοὺς Τούρκους ἐκ τῶν μεταναστῶν καὶ ἄλλοις τί φρονοῦν περὶ τῆς λύσεως τοῦ Βακουφικοῦ ζητήματος. «Ἡ λύσις εἶναι ἄγνωστος, μοι εἶπον, διότι ἡ ἐλληνικὴ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται ἀκόμη νὰ ἐννοήσῃ τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος.» Καὶ δὲν ἔχουν ἴσως πολὺ ἄδικον· διότι οἱ ἡμέτεροι δὲν γνωρίζουν εἰσέτι τὰς διαιρέσεις τῶν ἀφιερωμάτων, ἅτινα χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατακτήσεως καὶ τῶν μετέπειτα ἀρχηγῶν τοῦ κλήρου, οἵτινες ἐπληθύνοντο ἐντὸς τῶν Μεδρεσέδων. Ἐν Θεσσαλίᾳ ἐχρίοντο οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Γιαντισάρων, οἵτινες μετὰ θάνατον ἀφιέρονον τὰς περιουσίας των εἰς τὰ τεμένη, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν : Α'. μεγάλας ἐκτάσεις γαιῶν, ὀρισθείσας ὑπὸ τοῦ Κατακτητοῦ πρὸς συντήρησιν τῶν Τεμενῶν. Β'. οἱ ἄλλοι πλούσιοι καὶ οἱ μετρίως τοιοῦτοι ἄφρονι μετὰ θάνατον μέρος τῆς περιουσίας των. Γ'. οἱ ἀφίροντες κοράσια ἀνευ ἀρρένων, ἀφιέροναν τὰ πάντα εἰς τὰ Τεμένη μετὰ τὸ ἐπ' ἀπειρον δικαίωμα συντάξεως γενεαλογικῆς εἰς τοὺς ἀπογόνους. Καὶ χίλια ἄλλα διατυπώσεις ἐκ τῶν δωρημάτων, τίτλοι κλπ. Ἐν τοῖς τουρκοῖς χωρίοις αἱ εὐφορώτεραι πεδιάδες ἀνήκουσιν εἰς τὰ Τεμένη. Ἐκ τῆς τῶν πόλεων, ἔνθα τὸ Ἱερατεῖον ἐδέσποζεν, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα παραρτήματα Βακουφικά, τὰ ὅποια ἡ Ἐπιτροπὴ δέον νὰ μελετήσῃ σπουδαίως, καθότι πρὶν τῆς κατοχῆς, καὶ μετ' αὐτὴν, πολλαὶ καταχρήσεις ἔλαβον χώραν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὑπάρχουν πλεῖστα σκότεινὰ σημεῖα χρίζοντα διαλευκάνσεως. Ἐπὶ παραδείγματι ὁ Τεκὲς τῶν Φαρσάλων ἔχει ἀπεράντους γαίας. Δέον νὰ ἐξετασθῶσιν ὅμως οἱ τίτλοι τῆς ἰδρύσεως τοῦ Τεκὲ, ἐὰν σώζονται οὗτοι, ἢ ἂν περιῆλθον ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν διαχείρισιν τοῦ ἡγουμένου Δερβίσου, τοῦθ' ὅπερ λογιστέον ὡς κατάχρησις. Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων ἠθελήσαμεν ἀπλῶς νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τὸν κ. Σαράβαν ὅτι «τὰ τῶν Θετταλῶν ἄπιστα» καὶ ὅτι δέον νὰ ἀναζητήσῃ καὶ ἀνεύρῃ τὰ κατάλληλα πρόσωπα πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ πολυδαίδαλου αὐτοῦ ζητήματος· ἄλλως, ἅς εἶναι βέβαιος περὶ τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ ναυαγίου του.

Ἐὰν ἔξῃ ὁ μακαρίτης Κουμουνοῦρος, ἡ λύσις τοῦ βακουφικοῦ ζητήματος ἤθελε λυθῆ ὑπὲρ ἡμῶν, καθότι πολλῶν μυστηρίων ἐγένετο κάτοχος. Ὁ κ. Σαράβας, ἐὰν θέλῃ νὰ κατορθώσῃ τι, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ ὡς ἄλλος Λυγκεὺς καὶ τοὺς παλαιούς καὶ τοὺς νέους τίτλους τῶν Τεκέδων, διότι οἱ Δερβί-

σάδες κατώρθωσαν νὰ ἐγγραφῶσιν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν αἱ γαῖαι των, διὰ νὰ δύνανται νὰ τὰς ἐκποιήσουν, ὅταν εὕρωσιν εὐκαιρίαν. Ἰδίως δὲ νὰ ἐξετάσῃ τοὺς τίτλους ἀγοραστῶν ὀλοκληρῶν τουρκοῦν χωρίων, ἅτινα ἐξεποικήθησαν ἐν στιγμῇ συγκινήσεως ἐκ μέρους τῶν Τούρκων καὶ ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει ὅτι ἡ περιουσία τῶν Τσαμιῶν θὰ μείνῃ περιουσία τοῦ Τεμένους, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος. Καὶ ὅμως ἡ συμφωνία αὐτὴ ὑπὸ τῶν νέων ἰδιοκτητῶν δὲν ἐτηρήθη, καὶ δέον νὰ γίνῃ ἐξέλεξις τῶν ἀρχαίων τῶν Συμβολαιογραφείων καὶ Εἰρηνοδικείων, ὅπως οὕτω ἀποσοβηθῶσι μεγαλείτερα ἀδικήματα καὶ ἀνασταλῆ ἡ κακοήθεια ἡ κατακλύσασα τὴν Θεσσαλίαν.

Καθ' ὃν χρόνον ἐξεχωρήθη ἡ Δόμπρουτσα εἰς τὴν Ρουμανίαν, ὀκτὼ Ἑλληνας, δύο Ἀρμένιοι, εἷς Ἑβραῖος καὶ τρεῖς Τούρκοι, ἐλιμενίζοντο εἰς τὰ ἔλη τῆς Δομπρουτσᾶς. Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Ὀθωμανῶν ὑπῆρξεν ἄλλοτε Καδῆς εἰς τὰ πέριξ τῆς Σούμλας, καθὼς καὶ οἱ δύο ἄλλοι Τούρκοι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι. Καὶ οἱ τρεῖς ἐγνώριζον ἄριστα τὴν ὑπηρεσίαν. Οἱ Ἑλληνας ἦσαν μικροεμπορῆται, ἐκ τῶν ἐξαμβλωμάτων ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα τοιχοκολλοῦνται ἀπαθανατιζόμενα εἰς τοὺς νάρθηκας τῶν κακουροδικείων. Γνωρίζετε τοὺς Ἀρμενίους καὶ τοὺς Ἑβραίους. Ἀγοράζει λοιπὸν ἡ Ἐταιρία αὐτὴ τῶν παστρικών ἀπὸ τοὺς πτοηθέντας Τατάρους τὰς γαίας των ἀντὶ ὀλίγων χρημάτων ἐμπνέοντες φόβον καὶ τρόμον διὰ τὸ μέλλον των καὶ ὡς μόνον σωτηρίαν ὑποδεικνύοντες τὴν ὁδὸν τῆς μεταναστεύσεως. Ἐντρομοὶ οἱ κάτοικοι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὀδυνῶν ἀναμνήσεων τοῦ πολέμου ἔσπευδον πρὸς τὸν αὐτοχειροτόνητον Καδῆν, ὅστις ἐξέδιδε καὶ ἐσφράγιζε τὰ ταπιὰ, τὰ ὅποια οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι ἐσημείονον ἐν τοῖς βιβλίοις. Ἀπέραντοι γαῖαι περιῆλθον οὕτω εἰς χεῖρας τῶν παστρικών τούτων, οἵτινες ὠνευροπόλουν, μεταποιοῦντες αὐτάς, νὰ καταστῶσιν ἑκατομμυριοῦχοι. Ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις, μόλις ἐξεληθῶσα νικητρεῖα ἐκ τῆς παλῆς, ἐπεδίωκε τὴν βραδείαν ἀναδιοργάνωσιν τῆς προσαρτηθείσης αὐτῇ Δομπρουτσᾶς· ὅτι δύο δημοσιογράφοι ἀνακαλύπτουσι τὰ τελεσθέντα ὑπὸ τῶν κατεργάρηδων, ἢ δὲ ρουμουνοκυβέρνησις ἀφίνει αὐτὴ μόνον μετὰ . . . ταπιὰ τῆς. Δὲν δύναται ἄρα γε νὰ μιμηθῆ καὶ ὁ κ. Τρικούπης τὸν κ. Βρατιάνον; Ἡ ἔννοσι ὑπὸ τὴν βελάδαν του νὰ σκεπάζῃ πάντοτε παντὸς εἶδους ἐκμεταλλευτὰς καὶ ἄρπαγας, προπαρασκευάζων οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν δεινὰ κοινωνικά καὶ ἀγροτικά ζητήματα ;

(ἀκολουθεῖ)

Περιπλανώμενος